

2022-11-25
Ärendenummer 2070/2022

Utsänt till:
Medlemmarna i AG 42c

För kännedom:

-

Protokoll

Nr 89

Fört vid sammanträdet med AG 42c 22–23 november 2022 hos Skandinavisk Ytförädling i Eslöv resp. Thermal Spraying & Engineering i Malmö. Dag 1 kl. 12-17, dag 2 kl. 08-12.

Olav Norheim, Thermal Spraying & Engineering AB, **Ordf.**

Marie Allvar Kärrbrant, Svetskommissionen, **Sekr.**

Sören Ericsson, Spraytema AB

Conny Lampa, Höganäs AB

Mats Ström, Castolin AB

Tomas Rydbom, Markverkstad Skövde

Christer Hellberg, Markverkstad Skövde

Linus Svensson, Höganäs AB

Mattias Ossiansson, Tenneco

Stefan Björklund, Högskolan Väst/PTC

Cecilia Goyenola, RISE AB

Aurelien Tricoire, Azelio

Niklas Köppen, Azelio

Christian Svanlund, Skandinavisk Ytförädling

Linda Rosenlund, Oerlikon Metco Europé GmbH

1. Mötets öppnande och godkännande av dagordningen

Olav Norheim förklarade mötet öppnat och hälsade samtliga välkomna. Dagordningen godkändes.

2. Konkurrensrättslig efterlevnad

Mötesdeltagarna informerades om och godkände att rätta sig efter riktlinjerna för konkurrensrättslig efterlevnad. Vid mötet kommer ingen känslig affärsinformation (såsom pris, produktionsdata etc.) att diskuteras och ingen information utbytas i strid med befintlig konkurrenslagstiftning. (se www.svets.se/samsyn)

3. Föregående protokoll (från den 18-19 maj 2022)

En genomgång av föregående protokoll (2022-05-18) gjordes. Föregående protokoll godkändes och lades till handlingarna.

4. Presentation och rundvandring Skandinavisk Ytförädling - Christian Svanlund.

Christian Svanlund presenterade Skandinavisk Ytförädling, bilaga 1, och deltagarna fick en rundtur i lokalerna.

5. Kurser, konferenser, mässor, publikationer och AG 42c artiklar.

Stefan har

- varit på kurs för de med eget materiallab (för skikt, svets och termisk sprutning), Warwick.
- varit på konferens i Tyskland.
- informerar att TS4, suspensionssprutningskonferens som alltid tidigare arrangerats i Nordamerika, arrangeras nästa år i Trollhättan. Berättar om tekniken för suspensionssprutning och hybridvarianter. Film efterfrågas, kan skickas. Berättar om ytterligare variant SPPS, salt löses i vätska. Pulvret skapas i sprutan.

Linda presenterade på Svetslärarmötet (SLM). Reklam om AG 42c, problem med att hitta arbetskraft.

Lång diskussion om kompetensbrist, generellt problem inom industrin. Brist på teoretisk utbildning inom termisk sprutning (även lödning, beläggning). Följ upp med mail till SLM-deltagare, om APL. Svetsutbildning bäst lämpade utbildning.

Stefan: Högskolan Väst ska starta en praktisk högskoleutbildning inom svetsning, se till att de tar med termisk sprutning.

Castolin enda utbildare inom termisk sprutning. Diskussion om behovet av ETS, på mötet bara ett företag i behov. Ställs inte samma krav som för svetsning, t.ex. PED. Kärnkraft och norsk offshore ställer krav. Dyrt att hålla i gång kursen när intresset är litet. Närmsta ETS-kurs utanför Sverige finns troligtvis i Tyskland. Gå igenom rutinerna med ANB, ny examinator behövs när Linda byter jobb. Utbildning (ej ETS) körs hos Castolin hela tiden, grund flamma, ljusbåge.

6. Informationsprojekt

Informationsprojektplanen fylldes på med förslag och biläggs protokollet, bilaga 2.

Lång diskussion om miljöpåverkan och LCA - livscykelanalys. RISE håller på att starta upp kompetenscenter för hållbar ytbehandling. Viktigt att ställa rätt fråga, hel verksamhet eller specifik applikation. Föreslagna exempel att räkna på: vals, hydraulcylinder. Stort intresse för frågan från flera företag.

7. Standardiseringsläget inom TS AGS 448 – Mats Ström

ISO 12671, ritningsbeteckningar, från förra gången. Ingen har läst standarden.

Diskussion om vikten av att engagera sig i standardiseringsarbetet.

Alla tillfrågas om de vill engagera sig i AGS 448, Olav vill. Marie anmäler honom via Mathias Lundin. Medlemskap i SIS krävdes tidigare, inte nu.

Diskussion om kostnader för standarder, abonnemang, fleranvändarlicens osv.

Slut dag 1 – gemensam middag på hotellet

8. Presentation och rundvandring TSE - Olav Norheim

Olav Norheim presenterade Thermal Spraying & Engineering, bilaga 3, och deltagarna fick en rundtur i lokalerna.

9. Presentation av Produktion 2030-projekt "LaTex - Lasertexturering före termisk sprutning" - Cecilia Goyenola, RISE

Cecilia presenterade läget inom det treåriga projektet LaTex som pågått ett år. Förkortad presentation biläggs protokollet, bilaga 4.

Lång diskussion om resultaten hittills.

10. Nyheter från medlemmar

- TSE, inget större sedan sist, fullt upp, mkt att göra hela året. Söker personal. Renoverar lokaler. Konferens med anställda i Polen, tema ordning och reda i verkstan. Viktigt för kunder och det blir roligare att jobba.
- Oerlikon, Linda ska sluta 15 dec. Ersättare ej klart, arbetsuppgifter fördelas tills vidare. Oerlikon differentierar så svetsmaterial får nytt brand, Metco joining & cladding. Långa ledtider på reservdelar ex. plasma. Dålig maskin i USA som ska bytas i dec, hoppas bygga lager i jan.
- Spraytema, renoverat hela året. Mycket på Scania.
- Azelio, sedan senast gått ner i antal anställda ca 50 %. Omstrukturering, ny org. sedan 1 mån. Uddevalla halvt kvalificerad för egen produktion. Mindre under utveckling nu.
- Markservice, fullt upp. Mer självstyrande nu, Thomas sköter sprutningen. Segmentslip ska investeras i efter årsskiftet, ersätter gammal. Nytt sprutskåp till nästa år, byta ut gammalt (pga arbetsmiljö). Robot, lägesställare. Förhoppning ny fräs nästa år.
- Skandinavisk Ytförädling, robot på väg in i dec. Tester lasercladding. Lång leveranstid på utrustning (robot).
- Castolin, det går bra, full fart. Mkt utveckling, trådar, pulver, miljö. För svetsning i första hand.
- Högskolan väst/PTC: högskolan full fart. Nytt projekt nästa år med vissa i AG. Kommer ha två nya post doc, tre nya doktorander. Magnus ny på labbet för att styra upp. Gör inga dragprov pga brist på lim.
- Tenneco, går bra, anställer operatörer. Testar nya pulver. Nina Grunditz kommer sluta, har ingen expert anställd. Mattias sköter kommunikation med systerbolag i Tyskland. Behöver ny kunnig person inom termisk sprutning. Problem med tester pga brist på lim.
- Höganäs, ytbeläggingsdelen går bra på Höganäs. För Conny mest laser, ny anläggning i Indien 10 kW laser. 16 kW i Houston. Nästa grej uppgradera i Brasilien, skjuts lite framåt. Köps nya sprutpistoler i Laufenburg. Mkt förfrågningar alternativa material, trend mot finare pulver. Linus går på pappaledighet nu.
- RISE nästan alla fd dotterbolag är ett företag nu, enklare att jobba med de som satt på andra företag, fakturering osv. Mer koppling internt. Register för all utrustning som finns på RISE har skapats. Ytteknologi jobbar med kompetenscentrum för hållbar ytbehandling. Områden miljö, ekonomi, samhälle. RISE drivande, centrum inte geografiskt bundet. Kontakta Cecilia för mer info.

11. Medlemsfrågor

Vilka företag bör vara med? Kontakta!

- Koy Coating, Emil Carlgren?
- Viktor på Flamsprutarna har hört av sig och är tillagd i gruppen.
- Aurelien kontaktar LEAX.
- iProcess technologies Löddeköpinge?
- Surftech?

12. Övriga frågor

- Limmet för dragtest, enda leverantören har beslutat att sluta pga bekräftat cancerogent. 60 MPa starkaste tillgängliga nu. Standarden säger att limmet ska vara starkt men inte inträngande. Film, inte flytande då det är svårt med filmtjocklek. Alternativ är frysprodukter. Nackdel frystransport, kort livslängd utanför frysen. Får inte täta skiktet enl. standard, tätning kan göra skiktet starkare. 60 MPa kan täcka ljusbåge och flamma. Mats ska kolla, lab i Norge har använt nåt annat.
- Diskussion om alternativ till dragprov. Inga tillgängliga enkla metoder finns.
- Diskussion om storlek på robot, fråga från Thomas.
- Initiativ till slutna Facebook-grupp för diskussioner mellan mötena. Christian, Olav, Marie fixar gemensamt med uppdaterad deltagarlista.
- Kallelse tidigt och förslag på hotell är uppskattat. Gruppen vill ha öppna inbjudningar så man kan se vilka som kommer.
- Finns det andra termisk sprutningsgrupper i Europa? Norge har haft.
- Mantena i Oslo hade varit kul att besöka. Kanske går att ordna studiebesök eller AG-möte förlagt där.
- Lycka till Linda!

13. Nästa möte

Nästa möte planeras till 9-10 maj 2023 på Höganäs AB i Höganäs.

Mötet efter nästa, hösten 2023, förslagsvis hos Azelio Uddevalla kombinerat med HV Trollhättan.

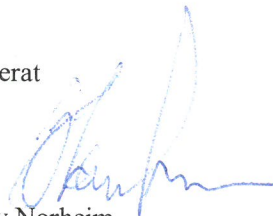
Vid protokollet

Marie Allvar Kärrbrant

Svetskommissionen, sekreterare

Justerat

Olav Norheim

Thermal Spraying & Engineering, ordförande